

Doc. dr Zoran Milošević,
prof. dr Nebojša Maksimović,
Mr Nada Milošević,
doc. dr Borislav Obradović

Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Novi Sad

TEORIJE POVEZIVANJA – PRAKTIČNE IMPLIKACIJE U STICANJU MOTORNIH VEŠTINA

Teorije učenje, grupisane u dve široke psihološke škole kao teorije povezivanja i kognitivne teorije, razlikuju se u specifičnim interakcijskim odnosima između spoljašnjeg stimulansa (S), reagovanja ili ponašanja (R) i organizma, odnosno konkretnog učenika (O). U odnosu na pedagošku praksu, neretko, uočava se preovlađujući uticaj jedne ili druge škole, često i bez objektivnog uvida u njihove potencijale u odnosu na uzrast, pol, sadržaj učenja i druge odrednice.

Zastupnici teorija povezivanja smatraju ponašanje rezultatom povezivanja ili spajanja, a učenje se javlja kada se ove veze ojačaju ponavljanjem ili kada se formiraju nove veze. Ove teorije se obično klasifikuju zajedno kao teorije stimulans-reagovanja (S-R), a povezivanje se ovde koristi da naglasi koncept o kojem se teorije slažu: da se učenje sastoji od veze ili spoja između stimulansa (S-S), između stimulansa i reagovanja (S-R) ili između reagovanja i podstreka (R-P).

Među poznatije pristupe u okviru teorija povezivanja ubraja se klasično uslovljavanje Pavlova, blisko uslovljavanje Gatrija, povezivanje Torndajka i efikasno uslovljavanje Skinera. Praktične implikacije ovih teorija u sticanju motornih veština odnose se na aktivan pristup učenika, značaj ponavljanja - vežbanja, potkrepljenja i nagrađivanja tačnih odgovora, kao i pojačavanje novog ponašanja imitacijom uzora – modelovanjem.

Ključne reči: *Teorije povezivanja, motorne veštine.*

THEORIES OF CONNECTIONS – PRACTICAL IMPLICATIONS IN ACQUIRING MOTOR SKILLS

Theories of learning which are classified in two broad schools as theories of connections and cognitive theories, differ among themselves according to specific interaction relationships between external stimulus (S), reaction and behavior and organism (R), i.e. particular learner (O). In relation to pedagogical practices, predominance of a certain school is not rare, often without any objective insight into their potentials related to age, sex, learning contents and other determinants.

Supporters of the theories of connections treat behavior as a result of relations or associations, whereas learning occurs when these relations are strengthened by repetition or when new relations are formed. These theories are usually classified as theories of stimulus-reaction (S-R), whereas associating in this sense is used to stress the

concept most theories usually agree upon: that learning consists of relations and link between stimuli (S-S), between stimuli and reactions (S-R), or between reaction and impulse (R-P).

Well-known approaches within the theories of relations include classical Pavlov reflex, Guthry's close conditioning, associating of Thorndyke, and Skinner's efficient conditioning. Practical implications of these theories in acquiring motor skills are related to an active learner's approach, significance of repetition – exercising, supporting, and rewarding correct answers, as well as strengthening a new behavior by imitation of a sample – modeling.

Key words: Theories of connections, motor skills.

“Dan“, 7-8. januar, 2010.

НАУЧНИ СКУПОВИ ЦРНОГОРСКЕ СПОРТСКЕ АКАДЕМИЈЕ ОДРЖАЊЕ СЕ У ТИВТУ

Трансформациони процеси у спорту

Црногорска спортска академија ће и ове године, као у претходних шест организовати своје научне скупове – седму Међународну научну конференцију и шести Конгрес, који ће се одржати у Тивту од 1. до 4. априла. За Конгрес, чији је мото Трансформациони процеси у спорту, влада велико интересовање научних и стручних радника из области спорта из цијелог региона, а већ су почели да пристижу радови на задате теме. У данашњем броју објављујемо наслове десет првих пристиглих радова: **1. Доц. др Георги Георгиев** (Факултет за физичку културу Скопље): „Промјене антропометријских карактеристика и моторичких способности ученика у периоду од четири године“; **2. Проф. др Светлана Михаић** (Факултет за пословно правне студије Нови Сад), **Саша Ралегић** (Економски факултет Суботица), **Милан Михајловић** (Економски факултет Ниш): „Маркетинг стратегија развоја тури-

зма у Србији“; **3. Мр Виктор Митревски** (СОУ Крсте Петков Мисирков, Демир Хисар, Македонија), **Доц. др Георги Георгиев** (Факултет за физичку културу Скопље), **Доц. др Рашид Хаџић** (Факултет за спорт и физичко васпитање, Никшић): „Моторичке способности ученица у зависности од школских услова за реализацију наставе физичког васпитања“; **4. Мр Виктор Митревски** (СОУ Крсте Петков Мисирков, Демир Хисар, Македонија): „Разлике у нивоу моторичких знања код ученика средњих школа у Републици Македонији“; **5. Саболч Халаши** (ОШ. Мајшански Пут, Суботица): „Ставови ученика у основној школи у Малом Ибошу према вриједностима фудбала“; **6. Славко Молнар, Мирослав Смајић, Стево Поповић** (Факултет спорта и физичког васпитања, Нови Сад), **Богдан Томић** (Спортска академија, Београд): „Анализа разлика између дјечака који похађају

фудбалску школу и дјечака који се не баве спортом у специфично-моторичким способностима“; **7. Павле Рубин, Предраг Перушко** (Спортска Академија Београд): „Интервали активне игре и паузе на кошаркашким утакмицама различитих нивоа такмичења“; **8. Павле Рубин, Предраг Перушко** (Спортска академија Београд): „Значај стратешких информација за развој кошаркашког клуба Бенетон, Тревизо“; **9. Павле Рубин** (Спортска Академија Београд): „Принципи система „прилагодљиве“ одбране у кошарци која би се играла на цијелом терену“; **10. Мирослав Радоман** (ТИМС Нови Сад), **Мирослав Смајић** (Факултет спорта и физичког васпитања, Нови Сад), **Александар Јоксимовић** (Факултет спорта и физичког васпитања, Ниш), **Богдан Томић** (Спортска академија Београд): „Анализа различитих облика шута у фудбалу“.

T.B.

“Dan”, 25. mart 2009.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ ПОВОДОМ НАУЧНИХ
СКУПОВА ЦРНОГОРСКЕ СПОРТСКЕ АКАДЕМИЈЕ

Лидери у региону

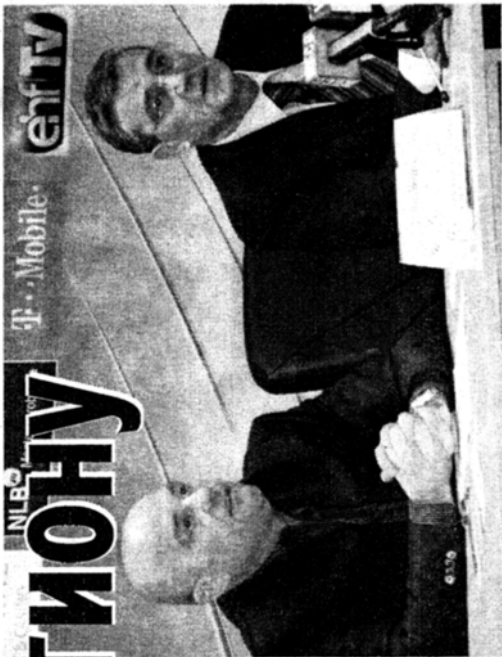
Црногорска спортска академија ће и ове, као и претходних шест година организовати своје научне скупове – пети Конгрес и шеста међународна научна конференција одржаће се од 2. до 4. априла у тиватском хотелу „Палма“.

– Министарство културе, спорта и медија подржава и заинтересовано је за научне скупове ЦСА и ове године ће, као и претходних учествовати у организацији и раду, рекао је др Драган Дробњак, помоћник министра, задужен за спорт. У Тивту ће бити обрађена 41 тема, од којих су са аспекта нашег министарства посебно интересантне: Друштвено-економски односи у спорту, Методологија рада у спорту, Нове технологије, Спорт и медицина, Жена и спорт, Школски спорт, Универзитетски спорт, Спорт у функцији превенције социо-патолошких појава, Физичко васпитање у функцији развоја дјете и омладине, Спорт-

ски туризам и друге, рекао је између осталог др Драган Дробњак на јучерашњој конференцији за новинаре.

Председник ЦСА доц. др Душко Бијелица је истакао да су ове године научни лидери из свих претходних, као и сличне у региону, на и шире и да за овај пројекат организатори имају подршку Црногорског олимпијског комитета, као што је то било и раније.

Када смо организовали први конгрес 2004. године у Котору, најавили смо да нам је циљ да постанемо најрепрезентивнији у региону. Најавили смо то и остварили, рекао је доц. др Душко Бијелица. Прије наших скупова сличан ће се од 26. до 28. марта одржати у Новом Саду, а недељу дана послије нас у Сарајеву, али смо ми најавили оба ова заједно и по квалитету и квантитету. Управо из ова два града је и највише учесника, што је за нас још једно признање. Очекујемо долазак

Бјелица и Дробњак декларираном часопису „Спорт Mont“ са међународном редакцијом, рекао је доц. др Душко Бијелица, уз напомену да ће руководилац стручног дијела на скуповима у Тивту бити чувени професор Павле Опавски.

Т.Б.

свих водећих научника из региона, а и шире, као и свих десета факултета за спорт и физичко васпитање из околине. За ове године скупове у Тивту пријављено је 210 научних радова, што је скоро дупло више од прошле године – 107 и сви ће они, као и до сада бити објављени у нашем ил-

SADRŽAJ

Branko Škof, Radoje Milić, Mateja Fabjanić UTICAJ 6-MESEČNOG PROGRAMA TRČANJA NA IZDRŽLJIVOST I PARAMETRE AEROBNE EFIKASNOSTI KOD ODRASLIH LJUDI.....	3
Katarina Ohnjec, Maja Horvatin – Fučkar, Igor Gruić ELEMENTARY GAMES IN FUNCTION OF SPEED REACTION DEVELOPMENT OF YOUNG MALE AND FEMALE TEAM HANDBALL PLAYERS	9
Dr Duško Bjelica RACIONALIZACIJA BIPEDALNOG KRETANJA - BRZINA KRETANJA	16
Prof. dr Miladin Jovanović, Prof. dr Đorđe Nićin, Doc. dr Pane Mandić RELACIJE MORFOLOŠKIH KARAKTERISTIKA UČENICA OSNOVNIH ŠKOLA SA REZULTATIMA U VJEŽBANJU NA GREDE.....	24
Assoc. Prof. Boyanka Peneva, doctor FUNCTIONS OF OLYMPIC EDUCATION IN CONTEMPORARY SCHOOL	30
Miran Kondrič, Gordana Furjan Mandić, Nikola Rausavljević, Mateja Videmšek PREVENCIJA I ZDRAVLJE U IGRAMA S REKETOM	36
Doc. dr Drago Milošević MODEL OCJENJIVANJA VASPIITNO-SOCIJALIZACIJSKIH KARAKTERISTIKA UČENIKA U FIZIČKOM VASPITANJU	41
Branimir Mikić, Izudin Tanović, Grujo Bjeković KVANTITATIVNE PROMJENE MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI I NEKIH MORFOLOŠKIH KARAKTERISTIKA POD UTICAJEM INDIVIDUALNOG DOPUNSKOG TRENING U FUDBALU	47
Žarko Kostovski Ph.D, PROMENE MOTORNIH KARAKTERISTIKA NAKON REALIZIRANOG TRENAŽNOG PROCESA KOD VRHUNSKIH KARATE SPORTISTA	54
Stevo Popović, Slavko Molnar, Miroslav Smajić UTICAJ LJETNJE PAUZE NA NEKE MOTORIČKE SPOSOBNOSTI KOD FUDBALERA UZRASTA DESET GODINA	58
Slavko Molnar, Stevo Popović, Dragan Doder KOMPARACIJA NEKIH MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI DVIJE GENERACIJE POLAZNIKA ŠKOLE FUDBALA	64
Muhedin Hodžić, Mehmeti Ejup, Amela Hadžiahmetović, Aldin Ferić KVANTITATIVNE PROMJENE TRANSFORMACIJA MORFOLOŠKIH OBILJEŽJA I MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI U DODATNOJ NASTAVI	69
Mehmeti Ejup, Muhedin Hodžić, Amela Hadžiahmetović, Aldin Ferić UTJECAJ BAZIČNO-MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI NA BRZINU VOĐENJA LOPTE I PRECIZNOST U NOGOMETNOJ IGRI NJEMAČKIH NOGOMETASA-KADETA UZRASTA OD 12 DO 14 GODINA	84
Ratko Stanković, Radoslav Bubanj, Saša Bubanj, Katarina Herodek KINEMATIČKA ANALIZA TEHNIKE VESLANJA	94
Dr Milan Nešić SPORT MLADIH I RODITELJI	101

Branislav Radulović, Goran Gojković UTICAJ TRENINGA SNAGE NA RAST I RAZVOJ DJECE U UZRASTU PRETPUBERTETA I RANE ADOLESCENCIJE.....	109
Mr Kosta Goranović, prof. Jovan Gardašević DIJAGNOSTIKA NIVOA TRENIRANOSTI POSEBNIH POPULACIJA NA BAZI PARAMETARA FREKVENCE SRCA I BRZINE TRČANJA NA ANAEROBNOM PRAGU	116
Divo Ban, prof., mr.sc. Aleksandar Selmanović, Ivica Glavan, prof. AN INFLUENCE OF THE PROGRAM OF THE UNIVERSAL SPORTS SCHOOL DUBROVNIK ON THE MOTOR ABILITIES DEVELOPMENT OF SIXTH YEAR CHILDREN	122
Prof. Dr Danilo Aćimović, Prof. Dr Enver Mededović BEZ ČEGA MENADŽMENT U SPORTU NE MOŽE? PUBLIC RELATIONS (ODNOSI SA JAVNOŠĆU)	127
Edin Mujanović, Nermin Nurković, Radivoje Krsmanović UTVRĐIVANJE STEPENA UTICAJA VARIJABLI MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI NA USPJEH U IZVOĐENJU SKIJAŠKOG ELEMENTA OSNOVNI ZAVOJ	130
Dejan Madić, Dušanka Tumin, Nenad Kaličanin RAZLIKE U KONATIVNIM KARAKTERISTIKAMA BUDUĆIH PEDAGOGA SPORTA I FIZIČKOG VASPITANJA U ODNOSU NA POL	136
Dejan Orlić, Milan Cvetković, Damjan Jakšić RAZLIKE U MOTORIČKIM I KOGNITIVNIM SPOSOBNOSTIMA KOD DEVOJČICA UZRASTA 7 GODINA.....	141
Dejan Madić RELACIJE PRIMARNIH MORFOLOŠKIH FAKTORA SA USPEŠNOŠĆU VEŽBANJA NA SPRAVAMA I TLU.....	149
Duško Bjelica ISTRAŽIVAČKE METODE U SPORTSKOM TRENINGU.....	154
Mr Ahmet Mededović, Prof. dr Enver Mededović, Mr Omer Špirtović NIVO INFORMISANOSTI NASTAVNIKA RAZREDNE NASTAVE O STRUKTURI PRIPREMNOG DELA ČASA FIZIČKOG VASPITANJA.....	164
Mr Omer Špirtović, Dr Danilo Aćimović, Mr Ahmed Mededović, Dr Zoran Bogdanović SPORTSKI MARKETING	170
Gordan Drašinac, Igor Glavičić, Zoran Delibašić RONJENJE AUTONOMNOM RONILAČKOM OPREMOM U NASTAVNIM PROGRAMIMA OBRAZOVNIH USTANOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ	174
Prim dr.Slobodan Stojiljković, Prim dr.Slavica Stojiljković, Dr Ljubica Andrejić FIZIČKA AKTIVNOST I ZDRAVLJE	179
Mr Dragana Aleksić, Dr Branimir Mekić EFEKTI PRIMENE ELEMENATA SPORTSKE GIMNASTIKE U NASTAVI FIZIČKOG VASPITANJA NA RAZVOJ STATIČKE SNAGE KOD UČENICA MLAĐEG ŠKOLSKOG UZRASTA	185
Mr Dragana Aleksić, Dr Branimir Mekić EFEKTI PRIMENE ELEMENATA SPORTSKE GIMNASTIKE NA RAZVOJ FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI KOD UČENICA MLAĐEG ŠKOLSKOG UZRASTA	192

Gavrilović Dejan, Doc. dr Goran Kasum, Doc. dr Mališa Radović ISTORIJA SAVATEA U SRBIJI DO KRAJA PRVOG SVETSKOG RATA	199
Doc. dr Drago Milošević, Danijela Bulatović CILJNO PLANIRANJE U FIZIČKOM VASPITANJU	207
Dr Nevenka Zrnzević, Jelica Stojanović MORFOLOŠKE KARAKTERISTIKE UČENICA MLAĐEG ŠKOLSKOG UZRASTA	214
Dr Nevenka Zrnzević UTICAJ EKSPERIMENTALNOG PROGRAMA NASTAVE FIZIČKOG VASPITANJA NA MOTORIČKE SPOSOBNOSTI UČENICA	222
Asist. mr Nina Đukanović, dr Aleksandra Ražnatović, dr Ivana Jovanović DIABETES MELLITUS I FIZIČKA AKTIVNOST	230
Prof. dr Zoran Mašić, Prof. dr Milan Mihajlović, Filip Radotić NANOTEHNOLOGIJA I SPORT	235
Prof. dr Zoran Mašić, Doc. dr Vesna Čilerdžić, Filip Radotić PRIMENA NANOTEHNOLOGIJE U SPORTU SA POSEBNIM OSVRTOM NA PLIVAČKI SPORT	240
Krsmanović, B., Krulanović, R., Krsmanović, T., Kovačević, R. AEROBNI I ANAEROBNI KAPACITET FUDBALERA KAO POLAZIŠTE ZA PROGRAMIRANJE TRENAŽNOG RADA	245
Vasilije Stijepović, Dr Sašenko Čeranić, Doc. dr Mroslav Kezunović KAMPANJA O ANTIDOPINGU U CRNOGORSKOM SPORTU I NJENI REZULTATI	250
Pirsl Danica SPORT PSYCHOLOGY AS CULTURAL PRAXIS: FUTURE TRAJECTORIES AND CURRENT POSSIBILITIES	255
Alen Kapidžić PREDIKTIVNE VRIJEDNOSTI MORFOLOŠKLIH KARAKTERISTIKA NA REZULTATE SITUACIONIH TESTOVA U NOGOMETU	263
Osmo Bajrić, Munir Talović, Eldin Jelešković, Željko Kovačević PROMJENE MORFOLOŠKIH KARAKTERISTIKA POD UTICAJEM PROGRAMIRANOG TRENAŽNOG PROCESA KOD NOGOMETAŠA UZRASTA 14 DO 16 GODINA	270
Dr Vidran Kljajević, Mr Nebojša Čokorilo UTICAJ PROGRAMA KOŠARKE NA REDUKCIJU POTKOŽNOG MASNOG TKIVA KOD SREDNJOŠKOLACA	276
Alen Kapidžić, Miroslav Smajić, Miroslav Radoman, Bogdan Tomić ODNOS IZMEĐU MORFOLOŠKIH KARAKTERISTIKA I SITUACIONO-MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI U NOGOMETU	283
Mr. Ognjen Jovović, Maja Đurović dipl.tur., Anja Jovović KARAKTERISTIKE SPORTSKO – REKREATIVNOG TURIZMA U CRNOJ GORI	290
Doc. dr Bećir Šabotić NEKI ASPEKTI NASILJA U SPORTU	300
Doc. dr Ratko Pavlović EFEKTI PRAKTIČNE NASTAVE NA MORFOLOŠKE DIMENZIJE STUDENATA	306
Amra Nožinović Mujanović, Jasmina Aghbar LATENTNA STRUKTURA PRIMIJENJENIH VARIJABLI MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI KOD PLESAČA STUDENATA	313

Mr Ida Kabok

INKLUZIJA I DIFERENCIRANO VREDNOVANJE U FIZIČKOM VASPITANJU 320

Doc. dr Zoran Milošević, prof. dr Nebojša Maksimović, Doc. dr Borislav Obradović,
mr Nada Milošević

ŠKOLA – MESTO ELITIZMA ILI HUMANIZMA U SPORTU 321

Doc. dr Zoran Milošević, prof. dr Nebojša Maksimović, Mr Nada Milošević,
doc. dr Borislav Obradović

TEORIJE POVEZIVANJA – PRAKTIČNE IMPLIKACIJE U STICANJU

MOTORNH VEŠTINA 322

“Dan”, 31. decembar 2009. i 1, 2. i 3. januar 2010.

АОЦ, ДР. АУШКО БЕЈЛИЦА, ДЕКАН ФАКУЛТЕТА ЗА СПОРТ И ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Четврта генерација спортских новинара

Богата међународна сарадња

Без обзира што је измала-ва Јединица Универзитета Црне Горе, Факултет за спорт и физичко васпитање већ има 11 потписаних споразума о сарадњи на међународном плану што је један од најбољих резултата који се могу предположити на овоме пољу. Преко су потписани споразуми о међународној сарадњи са факултетима из Кореје, Југославије, Загреба, Сарајева, Тузле, Новог Пазара, а средњим школама ће се склопити споразуми и са Београдом.

Факултет за спорт и физичко васпитање у Никшићу у сталном односу са осталим факултетима у области спорта и физичког васпитања. Велики је значај утицаја спорта на здравље нације, социјалну интеграцију, међународни прелазак и афирмацију, национални понос, обрнуће вредности, морал и друге врлиности од општег и јавног интереса. Да се о овим проблемима истражи и пронађе најбоље решење, неопходно је успоставити сарадњу са факултетима из других држава. Велики је значај утицаја спорта на здравље нације, социјалну интеграцију, међународни прелазак и афирмацију, национални понос, обрнуће вредности, морал и друге врлиности од општег и јавног интереса. Да се о овим проблемима истражи и пронађе најбоље решење, неопходно је успоставити сарадњу са факултетима из других држава.

Средњи изводе из овеј високошколске установе у Никшићу већ годинама се налазе у факултетима у иностранству. Један од таквих примерака је из издања „Дан“ под пр. Душаном Бејлићем, деканом Факултета за спорт и физичко васпитање у Никшићу.

Спорт као делатност од јавног интереса, неопходно је успоставити сарадњу са факултетима из других држава. Велики је значај утицаја спорта на здравље нације, социјалну интеграцију, међународни прелазак и афирмацију, национални понос, обрнуће вредности, морал и друге врлиности од општег и јавног интереса. Да се о овим проблемима истражи и пронађе најбоље решење, неопходно је успоставити сарадњу са факултетима из других држава.

О факултету

Факултет за спорт и физичко васпитање у Никшићу у сталном односу са осталим факултетима у области спорта и физичког васпитања. Велики је значај утицаја спорта на здравље нације, социјалну интеграцију, међународни прелазак и афирмацију, национални понос, обрнуће вредности, морал и друге врлиности од општег и јавног интереса. Да се о овим проблемима истражи и пронађе најбоље решење, неопходно је успоставити сарадњу са факултетима из других држава.

Факултет за спорт и физичко васпитање у Никшићу већ годинама се налазе у факултетима у иностранству. Један од таквих примерака је из издања „Дан“ под пр. Душаном Бејлићем, деканом Факултета за спорт и физичко васпитање у Никшићу.

76